

ความเป็นมาของปัญหา

การดิ้นรนและต่อสู้เพื่อการอยู่รอดเพื่อชีวิตของมนุษย์ นอกจากการทำมาหาเลี้ยงชีพแล้ว สิ่งที่สำคัญส่วนใหญ่กำลังจะแสวงหา เพื่อเป็นแนวทางแห่งความก้าวหน้า ก็คือ การศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในสังคมปัจจุบัน

ปัจจัยหลักในการดำรงชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบัน มิใช่เพียงมีอาหารการกิน มีเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม มีที่อยู่อาศัย และมีรักษาโรคเวลาเจ็บป่วยเท่านั้น แต่จำเป็นต้องมีความรู้ ความคิด ทักษะ และทัศนคติที่จะทำมาหาเลี้ยงชีพ พร้อมทั้งรู้จักแก้ปัญหา รู้จักวิธีที่จะปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และรู้จักปรับสภาพแวดล้อมให้เข้ากับตนเองได้ หากไม่ชีวิตนั้นจะปราศจากความสุข และสังคมที่ไม่สามารถจะให้บริการแก่บุคคล ปัจจัยทั้ง 5 นี้แก่สมาชิกของคนที่สิ้นเพศคนธรรมแตกต่างกันมากมาย ซึ่งต่างก็มีวิวัฒนาการและการพัฒนาก้าวหน้าในอัตราต่าง ๆ กันยิ่งมีความจำเป็นในการสื่อสาร ถ่ายทอดความคิด ดังนั้น การศึกษาจึงยังเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญยิ่งในยุคนี้¹

การที่คนเราอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ในสังคมนั้น ๆ ย่อมจะมีการศึกษาเพื่อดำรงไว้ซึ่งค่านิยมของสังคม ดังนั้น เราอาจจะพูดได้ว่าการพัฒนาสังคมในปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งโรงเรียน วิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมีหน้าที่จะต้องรับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ

¹ สิปปนนท์ เกตุทัต, "ทิศทางของการศึกษาไทย", วารสารการศึกษาแห่งชาติ

การศึกษา กับสังคม เป็นสิ่งที่ควบคู่กันอยู่ตลอดเวลา ณ ที่ใดมีสังคมที่นั่นย่อมมีการศึกษา อยู่ด้วย เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่คนในสังคมสร้างขึ้นมาเพื่อให้ผู้มาใหม่ หรือผู้ เยาว์ได้เรียนรู้แบบพฤติกรรมความเชื่อ ทัศนคติ และค่านิยมต่าง ๆ ของสังคมนั้น ๆ สังคม ใดที่แบบแผนพฤติกรรม หรือเรียกรวม ๆ ว่า วัฒนธรรมคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง การศึกษาก็จะ ถ่ายทอดและรักษาค่านิยมตลอดเวลา แต่สังคมใดที่วัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงหรือกระทบกับ วัฒนธรรมใหม่ การศึกษาก็จะต้องสนับสนุน และส่งเสริมให้การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมใหม่มี ความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ความสำเร็จของการพัฒนาสังคม จึงขึ้นอยู่กับการศึกษาอย่างสำคัญ¹

สังคมมนุษย์ดำเนินกิจการศึกษาด้วยความเชื่อมั่นว่าปัญญาสามารถแก้ปัญหา และสร้าง ความเจริญสำหรับอนาคตได้ มหาวิทยาลัยรับหน้าที่ รักษาถ่ายทอดและแสวงหาความรู้ในระดับ สูง โดยผลิตบัณฑิต ทำการวิจัย สร้างตำรา และเอกสารวิชาการ ทั้งช่วยขบปัญหา ต่าง ๆ ในด้านวิชาการของชุมชน มหาวิทยาลัยทั้งหลายในโลก มีหลักการ และความมุ่ง หมายเหมือนกัน และควรมีการติดต่อกันโดยสม่ำเสมอ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และผลงาน อย่าง ไรก็ตามมหาวิทยาลัยไทย ก็ควรมีปรัชญาและหลักการอันสร้างขึ้นบนรากฐานของลักษณะจิตใจ และวัฒนธรรมของคนไทย มหาวิทยาลัยมีลักษณะพิเศษ แตกต่างจากสถาบันชั้นสูงอื่น โดยค้นคว้าวิชาการไม่จำกัดขอบเขต และมุ่งหวังเพียงประโยชน์ตามความต้องการเฉพาะหน้าของ สังคม โดยเหตุนี้มหาวิทยาลัย จึงเหมาะสมที่จะทำหน้าที่เป็นมโนธรรมของสังคมได้ด้วย²

ครูหรือผู้ที่มีหน้าที่ทำการสอนมีบทบาทสำคัญมาก ในการเรียนการสอนทุกระดับ อาจ จะกล่าวได้ว่า คุณภาพของการศึกษาในทุกระดับจะดี หรือไม่ดีนั้นขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของครู ครู ที่ดีจะต้องค้นคว้าหาความรู้ทางวิชาการให้ทันสมัยอยู่เสมอ ปฏิบัติทดลองในเนื้อหาวิชา เพื่อ

¹ ไพฑูรย์ สินลารัตน์, "อนาคตของการศึกษาไทย", วารสารสภาการศึกษา-
แห่งชาติ 6(สิงหาคม-กันยายน 2521) : 5.

² ระวี ภาวิไล, "แนวคิดเรื่องวิชาการในมหาวิทยาลัย", วารสารสภาการ
แห่งชาติ 11 (มิถุนายน 2513) : 18.

เป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อให้สอดคล้องกับทฤษฎีทางการศึกษา ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติม
อย่างในปัจจุบัน

คุณภาพของการศึกษาทุกระดับขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู ซึ่งเป็นแม่พิมพ์ของการศึกษา
การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยก็เช่นเดียวกัน ครูในระดับมหาวิทยาลัยมีความสำคัญเป็นพิเศษ
เพราะครูในมหาวิทยาลัย มิใช่เป็นแต่เพียงครูผู้สอนหนังสือเท่านั้น แต่ยังต้องมีความสามารถ
เป็นนักวิชาการ ซึ่งสร้างเสริมองค์แห่งวิชาการ (body of knowledge) ในสาขาวิชา
ของตัวไว้ด้วย¹

อาชีพรู ถ้าพิจารณาว่าเป็นทั้งศาสตร์และศิลปะ ก็จำเป็นต้องมีโรงเรียนสาธิตให้
นักเรียนครูได้เห็นตัวอย่าง ของการปฏิบัติของทฤษฎีการศึกษา เป็นสถานที่ทดลองค้นคว้าสร้าง
ความรู้ใหม่จากการวิจัยและทดลอง และเป็นที่เผยแพร่ผลงานทดลอง และวิธีสอนใหม่ ๆ ที่ได้
ผล ถ้าจะเปรียบเทียบกับวิชาอื่น ๆ โรงเรียนสาธิตก็เปรียบได้กับแปลงทดลอง และสาธิต
ของวิชาสักรรรม หรือโรงพยาบาลที่ใช้สอนนักเรียนแพทย์²

โรงเรียนสาธิตเป็นโรงเรียนที่ได้รับความสนใจ และการวิพากษ์วิจารณ์ทั้งในหมู่นัก
การศึกษา และประชาชนโดยทั่วไปมาก บางท่านให้ความเห็นว่า โรงเรียนสาธิตที่มีอยู่ใน
สถาบันฝึกหัดครูของไทยเป็นแหล่งอภิสิทธิ์ชนไม่ได้ทำหน้าที่ "สาธิตหรือค้นคว้าวิจัย"³ มากนัก
บางท่านวิจารณ์ว่า โรงเรียนสาธิตเป็นแหล่งทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำและเอารัดเอาเปรียบใน

¹ ปกรณ์ อังสุสิงห์, "สถานะและสวัสดิการของอาจารย์มหาวิทยาลัย", วารสาร
สภาการศึกษาแห่งชาติ 1 (สิงหาคม 2510) : 6.

² อารี สันหวี, "โรงเรียนสาธิตกับอนาคตของการศึกษาในประเทศไทย",
ศูนย์ศึกษา (พฤศจิกายน 2511) : 5.

³ เสถียร จันทิมาธร, "โรงเรียนสาธิตเพื่อทดลองหรือเพื่ออะไร", วิทยาสาร
8 (กุมภาพันธ์ 2516) : 12.

หมู่ประชาชน จัดให้คนกลุ่มน้อยที่มือนจะกินเท่านั้น ค่าใช้จ่ายต่อหัวสูงกว่านักเรียนทั่วไปประมาณ 4-5 เท่า บางท่านวิจารณ์เพิ่มเติมว่า ผู้บริหารบางคนจัดให้มีโรงเรียนสาธิต เพราะต้องการอำนาจต่อรอง (Bargaining Power) ในด้านการบริหารงาน

ในปัจจุบันบทบาทของโรงเรียนสาธิตได้ค่อยเปลี่ยนไป โดยจัดขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการวิจัยทางการศึกษา และเป็นศูนย์ปฏิบัติการ เพื่อทดสอบทฤษฎีทางการศึกษาต่าง ๆ นั่นคือเป็นแหล่งที่แปลทฤษฎีไปสู่ความจริง (reality) จึงนับได้ว่า โรงเรียนสาธิตเป็นศูนย์ประสานงานระหว่างคณะศึกษาศาสตร์กับโรงเรียนในชุมชน

โรงเรียนสาธิตควรมีบทบาทอย่างไร อาจารย์ที่สอนในโรงเรียนสาธิตมีสถานภาพอย่างไร คณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ ควรใช้โรงเรียนสาธิตให้เป็นประโยชน์อย่างไรบ้าง ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่จะต้องนำมาพิจารณาอย่างจริงจัง และให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีความเข้าใจในภารกิจ และหน้าที่ของตนอย่างแท้จริง เมื่อเป็นเช่นนี้บทบาทของอาจารย์ในโรงเรียนสาธิตก็คือ ให้การศึกษาแก่นิสิตระดับอุดมศึกษาในด้านการผสมผสานทฤษฎีเข้ากับการปฏิบัติ ในชีวิตจริง ๆ ชีวิตจะได้รับการศึกษาจากสถานการณ์ที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากขึ้น และจะเกิดความเข้าใจได้ว่า ตำราเรียนที่ดีที่สุดสำหรับครูก็คือ ตัวนักเรียนเอง เมื่อบทบาทของอาจารย์โรงเรียนสาธิตเป็นเช่นนี้ สถานภาพของอาจารย์โรงเรียนสาธิตจะเป็นอื่นไปไม่ได้ นอกจากเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยที่แท้จริงนั่นเอง เพราะนอกจากจะต้องสั่งสอนอบรมนักเรียนแล้ว ยังจะต้องทำการศึกษา ค้นคว้าทดลองทฤษฎีทางการศึกษาต่าง ๆ และทำการวิจัยค้นคว้า แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อจะนำความรู้และประสบการณ์มาถ่ายทอด และนิเทศหรือแนะนำนิสิตนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น อาจารย์โรงเรียนสาธิต จึงควรมีสติและโอกาสที่จะเติบโตทางด้านวิชาการและทุก ๆ ด้านได้เท่ากับอาจารย์ที่สอนนิสิตนักศึกษาในครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ เช่น สามารถดำรงตำแหน่งทางวิชาการ เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และแม้กระทั่งศาสตราจารย์ ได้เช่นเดียวกัน ถ้าหากมีผลงานทางวิชาการเพียงพอ ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรจัดระบบบริหารงานวิชาการ เปิดโอกาสให้อาจารย์โรงเรียนสาธิตและอาจารย์ที่สอนนิสิตนักศึกษา ในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ได้สอนหรือทำงานร่วมกันอย่างกว้างขวาง โดยที่ไม่กระทบกระ-

เห็นสัมประสิทธิ์ของการทำงานของอาจารย์ทุกฝ่ายในแง่ของการพิจารณาความดีความชอบ และทำให้อาจารย์โรงเรียนสาธิตมีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้นได้ เมื่อมีผลงานเพียงพอ เมื่อภารกิจและบทบาทของอาจารย์โรงเรียนสาธิต มีความสำคัญเช่นนี้ การพิจารณาให้สัมประสิทธิ์หรือแต้มของการปฏิบัติงานอาจารย์โรงเรียนสาธิต จึงไม่ควรจะแตกต่างกับอาจารย์ที่สอนนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาเลย เพราะจะทำให้อาจารย์มีปฏิบัติงานประจำ ในโรงเรียนสาธิตซึ่งถือว่าเป็นห้องปฏิบัติงานทางการศึกษาที่สำคัญ เป็นขวัญและกำลังใจได้

บุคลากรที่ทำการสอนในโรงเรียนสาธิต ต้องมีคุณภาพแตกต่างจากครูอาจารย์ที่สอนนิสิตนักศึกษา จะต้องมีการอบรมทางด้านการเรียนและการสอนอย่างมาก มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถถ่ายทอด ความรู้ทางวิชาการ และทฤษฎีทางการศึกษาไปสู่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลแน่นอน

คุณสมบัติของอาจารย์โรงเรียนสาธิต กระบวนการเลือกสรร ต้องมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้บุคคลที่เหมาะสมกับตำแหน่งอาจารย์โรงเรียนสาธิตอย่างแท้จริง เพราะธรรมชาติของอาจารย์โรงเรียนสาธิตนั้น จะแตกต่างกับอาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วไปตรงที่ว่า จะต้องเป็นครูประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่ดีด้วย¹

บทบาทอันสำคัญของอาจารย์โรงเรียนสาธิตว่า งานของอาจารย์ในโรงเรียนสาธิต เป็นงานที่ยากมาก อาจารย์ในโรงเรียนสาธิตจึงควรเป็นบุคคลที่มีความสามารถหลายด้าน มีสติปัญญา มีความอดทน มีความชำนาญ ในการสอนและสามารถให้คำแนะนำแก่นักเรียนฝึกสอนได้เป็นอย่างดี จึงนับว่าอาจารย์ในโรงเรียนสาธิตมีบทบาทอย่างสำคัญต่อการศึกษา

อาจารย์ในโรงเรียนสาธิตต้องรู้และเข้าใจในปัญหาทางการศึกษา ซึ่งเกิดขึ้นอยู่เสมอ สมอาจ วัลโย ได้กล่าวไว้ว่า "บทบาทของอาจารย์โรงเรียนสาธิต ในสถาบันครูศาสตร์และศึกษาศาสตร์ ส่วนใหญ่มีปัญหาล้วนทั้งในด้านบริหารและวิชาการ เพราะอาจารย์ในโรงเรียน-

---

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, "สัมมนาการจัดและบริหารโรงเรียนสาธิต", (18-20 พฤษภาคม 2520)

สาธิต สังกัดภาควิชา ทำให้เกิดปัญหาความเกี่ยวพันระหว่างหัวหน้าภาค อาจารย์ใหญ่ ในกรณี อาจารย์ใหญ่มีแต่หน้าที่ แต่ไม่มีอำนาจ แม้แต่การจัดสรรอาจารย์เข้าสอนที่โรงเรียนสาธิต เมื่อเป็นดังนี้ การติดตามดูแลการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่สอนในโรงเรียนสาธิต จึงเกิดปัญหา ในด้านการปฏิบัติงาน และเกิดความเหลื่อมล้ำกันระหว่างอาจารย์ภาควิชา กับอาจารย์โรงเรียน สาธิต

จากที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า บทบาทของอาจารย์โรงเรียนสาธิตมีความสำคัญยิ่ง และเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ผลของการศึกษาค้นคว้านี้ จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง การบริหารงานของ โรงเรียนสาธิต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษามหาบทของอาจารย์โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของอาจารย์โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
3. เพื่อศึกษานโยบายการปฏิบัติงานของอาจารย์โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

สมมติฐานการวิจัย

1. บทบาทของอาจารย์โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์ และผู้ปกครองไม่แตกต่างกัน
2. ปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ตาม การรับรู้ของผู้บริหาร และอาจารย์ไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. บทบาทของอาจารย์โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของการวิจัยนี้ ครอบคลุมบทบาทเกี่ยวกับ การบริหาร วิชาการ และธุรการ
2. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้บริหาร อาจารย์และผู้ปกครอง โรงเรียนสาธิตในสถาบันครูศาสตร์และศึกษาศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางสำหรับคณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ ในการกำหนดบทบาทหน้าที่และปัญหาในการปฏิบัติงานของอาจารย์ ในโรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัย เพื่อให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
2. ผลการวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่อการจัดการปฏิบัติงานในโรงเรียนสาธิต สังกัดหน่วยงานอื่น

คำนิยาม

- ก. โรงเรียนสาธิต ได้แก่ โรงเรียนที่อยู่ในสังกัดคณะครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ ทั้ง 10 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (บางแสน ปทุมวัน ประสานมิตร) และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ข. อาจารย์โรงเรียนสาธิต หมายถึง อาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสาธิต คณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ สังกัดมหาวิทยาลัย
- ค. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ในโรงเรียนสาธิตสังกัดมหาวิทยาลัย
- ง. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสาธิต คณะครุศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
- จ. บทบาท หมายถึง หน้าที่หรือเงื่อนไขที่พึงกระทำเมื่อบุคคลเข้ามาดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง¹

¹ วิทยุ สาร, บทบาทของศึกษานิเทศก์ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2512), หน้า 7.

ฉ. การรับรู้ หมายถึง ทักษะหรือการมองเห็นและตีความเกี่ยวกับเรื่องนั้น¹

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหาร อาจารย์ และผู้ปกครอง โรงเรียนสาธิตทั้ง 10 แห่ง ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ คือ

- 1.1 โรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 1.2 โรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 1.3 โรงเรียนสาธิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 1.4 โรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 1.5 โรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- 1.6 โรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 1.7 โรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
- 1.8 โรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- 1.9 โรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
- 1.10 โรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

กำหนดตัวอย่างประชากร ได้กำหนดจำนวนตัวอย่างประชากรแต่ละกลุ่ม จากตาราง กำหนดตัวอย่างประชากรของ Krejcie และ Morgan²

ผู้บริหารจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 91.20 จากจำนวนประชากรทั้งหมด 57 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

¹สุนทรী โคมิน และสนธิ สมักรการ, รายงานการวิจัยค่านิยมและระบบค่านิยมไทย (สำนักงานวิจัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2522), หน้า 217.

² Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan, "Determining Sample Size for Research Activities", Journal of Educational and Psychological Measurement, 1970, 30, 607-610.

อาจารย์จำนวน 274 คน ถัดเป็นร้อยละ 30.04 จากจำนวนประชากรทั้งหมด 912 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

ผู้ปกครอง จำนวน 375 ถัดเป็นร้อยละ 3.00 จากจำนวน 12,466 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้น (Stratified Random Sampling)

รวมประชากรที่เป็นผู้บริหาร อาจารย์ และผู้ปกครอง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวนทั้งสิ้น 701 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นจากการศึกษาจากการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ในโรงเรียนสาธิตและจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้แบบรายงานตรวจสอบ (check-list)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยใช้แบบอัตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของอาจารย์ โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ใช้แบบอัตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และคำถามปลายเปิด (Open-Ended)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถาม และเก็บด้วยตัวเอง และทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ โดยคำนวณค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของอาจารย์โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ผู้บริหาร อาจารย์ และผู้ปกครอง ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

4.3 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานของอาจารย์โรงเรียนสาธิต

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของผู้บริหาร และอาจารย์ ใช้การทดสอบค่าที (t-test)

4.4 ประมวลความคิดเห็นเพิ่มเติมในปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์ โรงเรียน
สาธิต จากส่วนที่เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) เพื่อเป็นข้ออภิปรายเสนอแนะ
ในการแก้ปัญหา

ลำดับขั้นในการวิจัย

บทที่ 1 ความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ สมมติฐานการวิจัยขอบเขตของการ
วิจัย ประโยชน์ของการวิจัย คำนิยาม วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับขั้นการเสนอผลการ-
วิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม แสดงรายการหนังสือ และเอกสารอื่น ๆ ที่ใช้ประกอบการวิจัย

ภาคผนวก ประกอบด้วยแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย และข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ
ผลการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย